

Voorstel Gemeenteraad

Datum B&W vergadering:	13-09-2022
Datum Raadsvergadering:	13-10-2022
Afdeling:	RUIMTE
Raadscie:	CIEG
Portefeuillehouder:	Ralph Diederer
Steller:	Luuk Dehing

Onderwerp

Bijdrage onderzoeken t.b.v. herstel Rijksmonumentale Sint Martinuskerk Beek

Korte inhoud

Door Stichting erfgoed Sint Martinuskerk Beek (verder te noemen: stichting) is een omgevingsvergunning aangevraagd voor het herstel van schade aan de kerk.

Het bestuur van de Stichting Erfgoed Sint Martinuskerk Beek verzoekt de gemeente Beek de onderzoekskosten te dekken, dit heeft meerdere doelen welke later toegelicht. De schade betreft o.a. "(...) aanzienlijke scheuren in de gewelven, voornamelijk nabij de toren." (p.3, bijlage Triconsult NV).

De kwestie is zeer gecompliceerd en zowel de stichting, de gemeente als ook de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) hebben elk een eigen constructeur ingeschakeld. Na overleg tussen de diverse partijen en de constructeurs is bepaald, dat alvorens voorzieningen worden getroffen, eerst diverse onderzoeken dienen te worden verricht. Deze onderzoeken moeten uitwijzen: (a) wat is de oorzaak van de schade; (b) welke voorzieningen zijn benodigd t.b.v. beperking verdere en toekomstige schade (en eventueel gevaar) met het belang van monumentenzorg in acht nemende.

De Stichting heeft wethouder Diederer mondeling verzocht of de Gemeente Beek de onderzoekskosten voor haar rekening kan nemen. U wordt verzocht in te stemmen met het voorstel om de onderzoekskosten van €40.000,- beschikbaar te stellen in 2022 en de raad voor te stellen deze te dekken uit de reserve kerkgebouwen.

Aanleiding

Sinds 2018 is er sprake van scheurvorming in de Beekse Sint Martinuskerk, de schade aan onder andere de gewelven van het schip wordt mogelijk veroorzaakt door (een toenemende) scheefstand van de kerktoeren. Ten behoeve van het herstel van de schade is door de Stichting een aanvraag omgevingsvergunning en een subsidieaanvraag bij de provincie ingediend.

Overwegingen

De monumentale Sint-Martinuskerk is de parochiekerk van de kern Beek. De eerste voorloper werd opgericht in 1250 en in de periode tussen 1889-1910 kreeg de kerk haar huidige vorm onder leiding van de architecten Lambert Von Fisenne (1889-1903), Joseph Cuypers en Jan Stuyt (1910). Het gebouw betreft een rijksmonument (registratie: 8752), ingeschreven sinds 1967 en is als geheel erkend als monument.

Inhoudelijke overwegingen

Om de exacte oorzaak van de schade te achterhalen en om het risico op verdere schade aan de kerk (en eventueel gevaar) te beperken, dienen voorzieningen te worden getroffen.

De provincie heeft – kort gezegd- aangegeven dat, om in aanmerking te komen voor provinciale subsidies, duidelijk moet zijn welke werkzaamheden daadwerkelijk zullen worden verricht. Uit een

omgevingsvergunning kan worden afgeleid welke werkzaamheden worden uitgevoerd. Om te komen tot een omgevingsvergunning (daarmee een overzicht van de te verrichten werkzaamheden) zijn de onderzoeken nodig zoals benoemd in de bijlage van Triconsult NV. De door Triconsult NV benoemde onderzoeken dienen hierbij als basis voor de te dekken onderzoekskosten.

Besproken is om de incidentele onderzoekskosten in later stadium, na het veiligstellen van de provinciale subsidiabele bijdrage de onderzoekskosten in mindering te brengen op de gemeentelijke subsidiabele bijdrage. De Stichting is hiervan op de hoogte. Voorgesteld wordt om hier verder onderzoek naar te doen, maar vanwege de schade en scheefstand eerst met de onderzoeken te starten.

Risico's

In het daglicht van de schade aan dit rijksmonument is er enige doortastendheid gewenst. De eenmalige bijdrage zal het proces richting herstel in gang zetten, hierbij dienen twee zaken echter onder aandacht te worden gebracht.

1. Wanneer uw college en de raad instemmen met het voorstel zullen de onderzoeken worden gestart, waarvan de langstdurende een tot twee jaar duurt (zie bijlage Triconsult NV). De huidige subsidieregeling "Subsidie kerken 2022-2023" sluit eind 2023. Indien het genoemde onderzoek onverhoopt twee jaar in beslag neemt, wordt het onzeker of er onder het huidige subsidie regime een aanvraag kan worden gedaan.

2. De Stichting heeft aangegeven dat zij samen met het Bisdom geen sluitende begroting hebben voor het herstel van de kerk indien de provinciale subsidieregeling zou worden versoberd.

Financiële overwegingen

De reserve kerkgebouwen heeft per 31 december 2021 een omvang van €77.828,00.

Hiervan is € 9.629 geoormerkt voor de Callistuskerk en € 3.199 voor de kerk in Spaubeek.

Het niet-geoormerkte deel van de reserve per ultimo 2021 bedraagt dus € 65.000. Aangezien jaarlijks € 15.000 wordt gestort in de reserve kerkgebouwen is voor 2022 € 80.000 vrij beschikbaar in de reserve kerkgebouwen.

In 2022 is € 4.100 geoormerkt voor het laten uitvoeren van een second opinion op de bouwkundige plannen van de St. Martinuskerk in Beek. De portefeuillehouder is immers gemandateerd tot het onttrekken van maximaal 10% van de omvang van de reserve per ultimo voorgaand boekjaar (conform de Beekse nota Reserves en voorzieningen).

Na onttrekking van de voorgestelde € 40.000 bedraagt de resterende omvang van de reserve kerkgebouwen € 35.900. De onttrekking aan de reserve kerkgebouwen van zowel de € 4.100 voor de second opinion als de € 40.000 onderzoekskosten wordt verwerkt in de Slotwijziging 2022.

Het doel van de reserve kerkgebouwen is: "Het dekken van de toekomstige aanvragen van kerken voor restauratie- en instandhoudingssubsidie". Gezien het doel van de onttrekking verband houdt met het verkrijgen van de subsidie en vervolgens onderdeel zal uitmaken van de subsidie vanuit de Gemeente Beek, valt deze onttrekking binnen het door de raad geformuleerde doel.

Communicatie

n.v.t.

Beslispunten

1. De incidentele onderzoekskosten van €40.000,- beschikbaar stellen in 2022 t.b.v. de benodigde onderzoeken zoals beschreven in de, als bijlage toegevoegde, adviesnota van Triconsult NV (2022);

2. De gemeenteraad voor te stellen om deze kosten te onttrekken aan de reserve kerkgebouwen (te verwerken in de Slotwijziging 2022);

3. Deze kosten worden bij de restauratie afgetrokken van de gemeentelijke subsidiabele bijdrage.

Beek,
BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN BEEK,

Joop Crucq
Gemeentesecretaris

Christine van Basten-Boddin
Burgemeester

Besluit Gemeenteraad

De raad van de gemeente Beek;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 13-10-2022;

Besluit:

1. De incidentele onderzoekskosten van €40.000,- zijn beschikbaar gesteld in 2022 t.b.v. de benodigde onderzoeken zoals beschreven in de, als bijlage toegevoegde, adviesnota van Triconsult NV (2022).
2. Deze kosten worden onttrokken aan de reserve kerkgebouwen (te verwerken in de Slotwijziging 2022)
3. Deze kosten worden bij de restauratie afgetrokken van de gemeentelijke subsidiabele bijdrage.

Beek, 08-12-2022
GEMEENTERAAD,

Guliël Erven
Raadsgriffier

Christine van Basten-Boddin
Voorzitter